

Innst. S. nr. 173

(2001-2002)

Innstilling frå finanskomiteen om Folketrygdfondet - endring av Reglementets § 9

St.prp. nr. 52 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMANDRAG

I brev 2. januar 2002 til Finansdepartementet opplyser Folketrygdfondet at fondet i forbindelse med restruktureringen av Kværners eksisterende gjeld ble sittende med et ansvarlig lån til Kværner pålydende ca. 390 mill. kroner. Folketrygdfondet viser til at "fondets reglement gir ikke eksplisitt anledning til å investere i ansvarlig lån". På denne bakgrunn søker Folketrygdfondet om at Finansdepartementet gir fondet en midlertidig dispensasjon fra nevnte reglement.

Det følger av folketrygdloven § 23-11 siste ledd at "Stortinget gir bestemmelser om folketrygdfondet". Slike bestemmelser er gitt i Reglement for Folketrygdfondet, fastsatt av Stortinget 20. juni 1997, med siste endringer 15. desember 2000. Etter Finansdepartementets vurdering har ikke departementet hjemmel til å gi Folketrygdfondet slik midlertidig dispensasjon som det er søkt om i brev 2. januar 2002.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

Departementet viser til at ordlyden i Reglementet for Folketrygdfondet § 5 positivt angir hvilke finansielle instrumenter fondet kan plassere midler i. Folketrygdfondet kan i henhold til Reglementet plassere midler i bl.a. nærmere angitte obligasjoner og egenkapitalinstrumenter. Ansvarlige lån er ikke nevnt i ordlyden til bestemmelsen. I St.prp. nr. 69 (1990-1991) ble ansvarlige lån vurdert å ligge utenfor tillatte instrumenter. Flertallet i finanskomiteen omtalte ikke ansvarlige lån i Innst. S. nr. 228 (1990-1991).

Det følger av Reglementet for fondet § 9 at "Kongen kan gi nærmere regler om fondsforvaltningen og treffe nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av reglene". Kongens myndighet er delegert til Finansdepartementet ved kgl. resolusjon 17. januar 1992. I St.prp. nr. 69 (1990-1991) står det bl.a.:

"I den grad slike nærmere retningslinjer gis, vil disse naturlig være av generell karakter, for eksempel ved

kvantitative samlede rammer for virksomheten. Styrets ansvar for å vurdere og fatte beslutning i den enkelte plasseringssak vil ikke bli berørt ved de retningslinjer som kan fastsettes. Noen instruksjonsmyndighet i enkeltsaker forutsettes ikke tillagt verken Kongen eller departementet."

Finanskomiteen sluttet seg til dette i Innst. S. nr. 228 (1990-1991).

Etter Finansdepartementets vurdering er derfor Reglementet til hinder for at Folketrygdfondet skal kunne plassere midler i ansvarlige lån som omtalt over. Videre synes verken departementet eller Kongen å ha myndighet til å dispensere fra regelverket på dette punktet.

Finansdepartementet foreslår at § 9 endres slik at Kongen gis myndighet til å dispensere fra Reglementets § 5 i blant annet saker som beskrevet i denne proposisjonen.

Det kan være vanskelig å definere på forhånd hva en slik fullmakt skulle omfatte, ettersom en eventuell ny situasjon der spørsmålet skulle bli aktuelt vanskelig kan forutses. I gitte situasjoner vil det kunne være behov for å ta raske beslutninger og å ha større fleksibilitet enn dagens reglement gir rom for. Departementet foreslår at § 9 endres slik at den gir Kongen fullmakt til å dispensere fra plasseringsbestemmelsene i Reglementets § 5 i særlige tilfeller. Det forutsettes at Stortinget blir orientert om bruk av fullmakten i ettertid ved første passende anledning, for eksempel i nasjonalbudsjett-dokumenter. Noen instruksjonsmyndighet i enkeltsaker skal fortsatt ikke være tillagt verken Kongen eller departementet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihagen

og Hill-Marta Solberg, frå Høgre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, frå Framstegspartiet, Gjermund Hagesæter, leiaren Siv Jensen og Per Erik Monsen, frå Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, frå Kristeleg Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørg Tørresdal, frå Senterpartiet, Morten Lund, frå Venstre, May Britt Vihovde og frå Kystpartiet, Karl-Anton Swensen, viser til at bakgrunnen for forslaget er at Folketrygdfondet har søkt om dispensasjon frå reglementet for Folketrygdfondet etter at fondet etter restruktureringa av Kværner si gjeld, blei sitjande med eit ansvarleg lån på 390 mill. kroner.

Komiteen viser vidare til at reglementet ikkje gir Folketrygdfondet høve til å investere i ansvarlege lån,

og at Regjeringa, slik departementet ser det, ikkje har fullmakt til å gi dispensasjon.

Komiteen meiner at "Kværnersaka" viser at det er behov for å gi Regjeringa ei fullmakt til å gi dispensasjon i slike særlege tilfelle, og at Stortinget blir orientert om bruk av fullmakta ved første passelege høve.

Komiteen sluttar seg derfor til forslaget.

TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står ovanfor og rår Stortinget til å gjere slikt

vedtak:

I reglement for Folketrygdfondet skal § 9 lyde:

Kongen kan gi nærmere regler om fondsforvaltningen og treffe nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av reglene. Kongen kan i særlege tilfeller dispensere fra § 5.

Oslo, i finanskomiteen, den 8. mai 2002

Siv Jensen
leiar

Torstein Rudihagen
ordfører

Ingebrigt S. Sørfonn
sekretær